

Київський університет імені Бориса Грінченка

Педагогічний інститут

Кафедра теорії та історії педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогіка.

Змістовий модуль I «Загальна педагогіка»

Змістовий модуль II «Методика виховної роботи»

для студентів

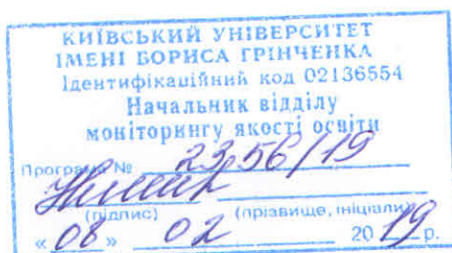
спеціальності 035 Філологія

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітніх програм 035.04.02 Мова і література (німецька)

035.05.01 Мова і література (іспанська)

035.05.01 Мова і література (італійська)

Київ - 2018

Структура програми типова. Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора Педагогічного інституту з навчальної роботи
_____ Машовець М.А.

Розробники:

Анатолій Леонідович Стеблецький, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка;

Козир Маргарита Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри теорії та історії педагогіки

Протокол від __. __. 2018 р. №

Завідувач кафедри _____ (Л. Л. Хоружа)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми (керівником групи забезпечення)

_____. 2018 р.

Керівники групи забезпечення освітньо-наукової програми _____ Мікіна Олена
Генадіївна, _____ Вдовиченко Вікторія Андріївна, _____ Підпригора Юлія
Григорівна, _____ Шапочкіна Ольга Володимирівна, _____ Щербаков Ярослав
Ігорович, _____ Семеніст Іван Васильович

Робочу програму перевірено

«__» __. 20__ р.

Заступник директора Педагогічного інституту з навчальної роботи _____ Машовець М.А.
Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____

підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____

підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____

підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____

підпис П.І.Б.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Педагогіка		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 кредити (120 годин)	
Курс	2	-
Семестр	3-4	-
Кількість змістових модулів з розділом:	2	-
Обсяг кредитів	4 кредити	-
Обсяг годин, в тому числі:	120 год	-
Аудиторні	42 год	-
Самостійна робота	40 год	-
Форма семестрового контролю	Іспит (4 семестр)	-
Модуль 1. Педагогіка: Загальна педагогіка		
Обсяг кредитів	3 кредити	-
Обсяг годин, в тому числі:	60 год	-
Аудиторні	28 год	-
Самостійна робота	28 год	-
Форма семестрового контролю	Іспит (4 семестр)	-
Модуль 2. Методика виховної роботи		
Обсяг кредитів	1 кредит	-
Обсяг годин, в тому числі:	30 год	-
Аудиторні	14 год	-
Самостійна робота	14 год	-
Форма семестрового контролю	Іспит (4 семестр)	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – забезпечити теоретичну і практичну підготовку студентів до виконання функціональних обов'язків вчителя, вихователя в закладах середньої освіти України; створити умови, наближені до практичної професійної діяльності; забезпечити творчий розвиток особистості студента.

Завдання курсу:

- формування системи теоретичних завдань та практичних умінь, необхідних для виконання функціональних обов'язків вчителя, викладача, педагога;
- формування основ педагогічного мислення, здатності осмислювати і аналізувати педагогічну дійсність;
- формування готовності до педагогічної праці на гностичному, комунікативному, операційному рівнях;
- формування відповідального, творчого ставлення до педагогічної діяльності;
- формування свідомого ставлення до сутності та соціального значення педагогічної діяльності;
- ознайомлення з історичним розвитком та етнопедагогічними особливостями світової педагогічної думки та освітянської галузі України та, зокрема, Київщини;
- моделювання та розв'язування педагогічних ситуацій;

➤ формування творчої всебічно розвиненої особистості студента – майбутнього педагога.

3. Результати навчання за дисципліною

Оволодіння теоретичними і практичними основами педагогіки має на меті набуття вміння керувати педагогічними процесами, обирати методи і засоби навчання та виховання, які будуть ефективними в даній виробничій ситуації; формування загальних та фахових компетентностей майбутнього викладача, а саме:

- знання та розуміння психолого-педагогічних основ навчального процесу у школі (ПРН 5);
- уміння застосовувати мовні знання на всіх рівнях сучасної іноземної літературної мови з дотриманням стилістичних, лексичних, орфоепічних та граматичних норм та застосування мовленнєвих умінь у педагогічній практиці (ПРН 6);
- вільне володіння іноземною мовою для здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування (ПРН 7);
- володіння педагогічною технікою, прийомами професійно-педагогічного самовдосконалення, культурою педагогічного спілкування (ПРН 8);
- здатність вибудовувати прогностичні сценарії і моделі розвитку комунікативних і соціокультурних ситуацій (ПРН 9);
- володіння практичними навичками проектування, конструювання, моделювання освітнього процесу (ПРН10);
- здатність реалізовувати основні управлінські функції аналізу, організації, контролю, самоконтролю в процесі організаційно-методичної, навчально-методичної, науково-дослідної, виховної та інших видів діяльності (ПРН 11);
- здатність складати різні види планів для організації процесу навчання іноземною мовою (ПРН 12);
- здатність конструювати особистий освітній продукт (ПРН 13);
- застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження (ПРН 14);
- оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення (ПРН 17);
- цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва (ПРН 18);
- оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно, та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення, аргументуючи власну точку зору (ПРН 19);
- дотримуватися правил академічної доброчесності (ПРН 20).

4. Структура навчальної дисципліни

Теоретичний план для денної форми навчання

№ п/ п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин			
		Усього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Модуль 1. Педагогіка: Загальна педагогіка					
1.	Педагогіка як наука. Методи науково-педагогічного дослідження.	9	2	2	5
2.	Процес навчання та його принципи.	8	2	2	4
3.	Форми, методи і засоби навчання.	9	2	2	5
4.	Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів.	8	2	2	4
5.	Домашня навчальна робота учнів. Диференційоване навчання в школі.	8	2	2	4
6.	Освіта в сучасному суспільстві: стан і тенденції розвитку.	9	2	2	5
7.	Управління освітою в Україні. Педагогічний менеджмент.	8	2	2	4
Модульний контроль		6			
Підготовка та проходження контрольних заходів		25			
	Разом:	90	14	14	31
Модуль 2. Методика виховної роботи					
1.	Теоретичні основи організації процесу виховання.	8	1	4	3
2.	Методичний інструментарій виховної діяльності педагога. Майстерність педагога у виховній взаємодії.	8	1	4	3
3.	Майстерність педагога у виховній взаємодії	7	-	4	3
Модульний контроль		2			
Підготовка та проходження контрольних заходів		5			
	Разом:	30	2	12	9
Іспит		30			
Разом за освітньою програмою		120	16	26	40

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Педагогіка: Загальна педагогіка

Тема 1. Педагогіка як наука

Людино і суспільство. Предмет педагогіки і її основні категорії (навчання, виховання, освіта, розвиток). Педагогіка в системі наук про людину. Джерела розвитку педагогіки. Структура педагогічної науки. Перспективи розвитку педагогіки в Україні. Загальнокультурне значення педагогіки. Світовий освітній простір. Вирішення сучасних соціокультурних проблем науковцями. Взаємозв'язок між психологією і педагогікою.

Тема 2. Методи науково-педагогічних досліджень

Складові дослідження (об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотеза, отримання та аналіз наукових фактів, впровадження в практику результатів дослідження). Принципи проведення наукових досліджень (цілісність, об'єктивність, історизм, комплексне використання методів тощо). Місце наукових досліджень у вирішенні завдань педагогіки. Методи науково-педагогічних досліджень. Теоретичні методи дослідження (аналіз і синтез, індукція й дедукція, аналогія, порівняння тощо). Емпіричні методи дослідження (спостереження, експеримент, тестування, анкетування тощо). Етапи наукового дослідження: визначення проблеми, вивчення стану дослідження проблеми в літературі, вивчення передового досвіду, формулювання гіпотези, проведення експериментальної роботи, узагальнення

результатів, оформлення результатів дослідження і впровадження їх у життя. Джерела педагогічної теорії: твори класиків педагогічної думки, наукові праці вчених, передовий педагогічний досвід, народна педагогіка.

Тема 3. Процес навчання та його принципи

Поняття про дидактику. Основні дидактичні категорії: навчання, освіта, викладання. Сутність процесу навчання. Функції навчання (освітня, розвиваюча, виховна). Двосторонній характер процесу навчання. Принципи і закономірності навчання. Викладання та його структура (планування роботи, організація навчальної діяльності учнів, врахування темпів індивідуального психічного розвитку учнів, стимулювання навчальної діяльності учнів, контроль, аналіз результатів та ін.). Основні етапи оволодіння знаннями: сприймання, усвідомлення, осмислення, запам'ятовування, закріплення, застосування знань, умінь на практиці.

Тема 4. Форми, методи і засоби навчання

Форми і види навчання. Модульне навчання. Сутність методів, прийомів і засобів навчання. Класифікації методів навчання. Методи організації навчально-пізнавальної діяльності учнів: словесні, наочні, практичні, репродуктивні, проблемно-пошукові. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності учнів: пізнавальні ігри, навчальні дискусії, заохочення, покарання. Методи контролю та самоконтролю в навчанні: опитування, контрольні, лабораторні роботи, тестова перевірка знань, самоконтроль і самоперевірка. Поняття про засоби навчання. Вибір методів навчання.

Класно-урочна і лекційно-семінарська форми навчання. Вимоги до сучасного уроку, лекції. Оптимізація та інтенсифікація навчального процесу (врахування навчально-виховної мети, завдань, змісту навчального матеріалу, рівня підготовки учнів, віку учнів тощо). Позааудиторні форми навчання.

Тема 5. Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів

Поняття про діагностику навчальних досягнень учнів та її елементи: контроль, оцінювання, накопичення статистичних даних та їх аналіз, виявлення динаміки, тенденцій прогнозування подальшого розвитку учнів. Зв'язок контролю з іншими ланками процесу навчання: вивченням і осмисленням нового матеріалу, його закріпленням та використанням на практиці. Педагогічні вимоги до перевірки знань, умінь і навичок учнів: об'єктивність, систематичність, індивідуальний характер та ін. Аналіз і оцінка результатів навчальної діяльності слухачів. Види контролю знань учнів. Методи контролю знань учнів. Провідна роль тематичного контролю. Формування в учнів умінь самоконтролю, об'єктивної самооцінки, керівна роль учителя в цих процесах. Рейтингова система оцінювання результатів навчальної діяльності слухачів. Проблема подолання неуспішності учнів.

Тема 6. Домашня навчальна робота учнів

Домашні завдання (зміст, обсяг, складність та ін.). Нормування домашньої навчальної роботи. Види домашньої навчальної роботи (робота з текстом підручника: читання, відтворення матеріалу, ознайомлення з новим текстом, виписування незрозумілих виразів, зворотів тощо; виконання письмових і графічних робіт (написання переказів, творів, виконання креслень, малюнків, заповнення контурних карт тощо; виконання усних вправ; самостійна практична

робота, яка вимагає певних спостережень: за тваринами, рослинами, за рельєфом місцевості, явищами природи, за своїм фізичним станом тощо; виконання різноманітних вправ і розв'язування задач; читання статей, науково-популярних журналів; проведення дослідів, заучування напам'ять правил, цитат, віршів тощо). Домашня робота може бути: індивідуальною, індивідуалізованою, груповою. Батьки та їх допомога дитині виконувати домашні завдання.

Тема 7. Диференційоване навчання в школі

Диференціація в освіті (між школами, класами, групами учнів та окремими учнями в межах школи). Види диференціації: за здібностями, за недостатністю здібностей, за майбутньою професією, за інтересами учнів. Рівні диференціації: мікро-, мезо- та макрорівні (в різних типах навчальних закладів: загальноосвітні школи, спеціалізовані школи, гімназії, колегіуми, ліцеї). Робота з обдарованими дітьми. Обдарованість загальна (розумова) та спеціальна (художня, соціальна, спортивна).

Тема 8. Освіта в сучасному суспільстві: стан і тенденції розвитку

Освіта як соціальна функція. Поняття «компетенція». Основні компетенції, які необхідні в сучасному житті. Світовий освітній простір. Вирішення сучасних соціокультурних проблем науковцями. Провідні тенденції сучасної освіти: збільшення тривалості освіти, продовження обов'язкової освіти після закінчення школи, створення освітніх закладів нового типу, можливість отримати освіту за кордоном, зближення освітніх систем різних країн.

Тема 9. Управління освітою в Україні

Педагогічний менеджмент. Принципи управління освітою. Принципи: науковості, демократизації, гуманізації, плановості, цілеспрямованості, активності, поєднання колегіальності з персональною відповідальністю. Система керівництва школою, організація її роботи.

Модуль 2. Методика виховної роботи

Тема 1. Теоретичні основи організації процесу виховання.

Вступ. Суть процесу виховання. Сутність виховання як цілісної системи. Провідна роль виховання в процесі формування особистості. Складові компоненти виховного процесу. Сучасні підходи до виховання. Психологічний і педагогічний підходи до виховання. Суб'єктно-об'єктний підхід до здійснення виховного процесу. Зміст виховання. Особистісний підхід до виховання. Людинознавчий і психологічний підходи до виховання. Мета, завдання, принципи та стратегії виховання. Особливості виховної роботи як різновид виховання.

Тема 2. Методичний інструментарій виховної діяльності педагога.

Сучасний зміст виховання. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні. Традиційні і нетрадиційні виховні заходи в системі національного виховання молодших школярів в сучасній школі. Цільові програми виховання та виховні технології, їх загальна характеристика. Система виховної роботи у класі, школі, план виховної роботи та етапи організації виховної діяльності педагога – вихователя.

Тема 3. Майстерність педагога у виховній взаємодії.

Інтерактивні методи. Види інтерактивних методів. форми роботи в інтеракції. Специфіка виховної роботи під час використання інтерактивних методів. Мета, завдання, принципи інтерактивного завдання. основні етапи підготовки до інтерактивного заходу. Проектна технологія у вихованні. Мета, завдання, принципи проектної діяльності вихованців. Види проектної діяльності: індивідуальна, парна, групова. Методи, засоби в проектній діяльності. організація, підготовка, форми подачі до презентаційних проектів.

Діагностика, критерії оцінювання рівнів ефективності виховного впливу. роль колективу у формування особистості. Визначення поняття колективу. Структура шкільного колективу. Координація виховної діяльності вчителів-предметників, педагогів-вихователів, соціальних педагогів, практичних психологів. Особливості виховної роботи з обдарованими дітьми, дітьми з дев'яцями. Робота з батьками. Основні напрями й форми роботи класного керівника, куратора групи з батьками. Методики та критерії оцінювання рівнів ефективності виховного впливу. Методика за Н.Є. Щурковою.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1.1		Модуль 1.2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	7	7	1	1
Відвідування семінарських занять	1	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	7	7	6	6
Робота на семінарському занятті	10	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	7	70	6	60
Виконання завдань для самостійної роботи	5	31	155	9	45
Виконання модульної роботи	25	3	75	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом		-	314	-	137
Максимальна кількість балів: 451					
Розрахунок коефіцієнта; 7,52					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Модуль 1. Педагогіка: Загальна педагогіка

Тема 1. Педагогіка як наука. Методи науково-педагогічних досліджень.

- Опрацюйте Концепцію національного виховання і випишіть загальну мету виховання та завдання морального, розумового, фізичного, трудового і естетичного виховання.
- Ознайомтесь зі змістом «Стратегії розвитку освіти в Україні до 2021 року» і випишіть завдання удосконалення освітнього процесу.

Тема 2. Процес навчання та його принципи.

- Сформуйте для себе, як майбутнього вчителя, 8-10 правил організації навчального процесу на науковій основі. розкрийте сутність основних категорій дидактики як науки про навчання (таблиця).

Тема 3. Форми, методи і засоби навчання.

1. З погляду ефективності і доцільності проаналізуйте методи навчання, які були використані викладачем вищої школи (на конкретному занятті).
2. Опишіть і графічно зобразіть методи навчання.
3. Скласти термінологічний словник з тем змістового модуля.

Тема 4. Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів.

1. Опрацюйте загальні критерії оцінювання навчальних досягнень у системі загальної середньої школи.
2. Охарактеризуйте тестову форму контролю навчальних досягнень учнів і визначте її місце в навчальному процесі.

Тема 5. Диференційоване навчання в школі. Домашня робота учнів.

1. Обґрунтуйте шляхи оптимізації домашньої навчальної роботи учнів.
2. Охарактеризуйте учнів з підвищеними навчальними можливостями.
3. Порівняйте поняття індивідуалізація і диференціація навчання.

Тема 6. Освіта в сучасному суспільстві: стан і тенденції розвитку.

1. Визначте і запишіть у три колонки риси, притаманні лідеру, керівнику і керівнику-лідеру.
2. Перерахувати потреби, які впливали і продовжують впливати на формування мотивів отримання освіти особистістю.
3. Опишіть тенденції розвитку сучасної європейської освіти.
4. Відвідайте сайт Міністерства освіти і науки та знайдіть інформацію для виконання наступного завдання: скласти в хронологічному порядку список законодавчих актів, що призначені для реформування школи за період з 2007 по нинішній час.
5. Обґрунтуйте необхідність упровадження в освітній процес сучасного педагогічного досвіду. Доберіть влучні аргументи.

Тема 7. Управління освітою в Україні.

1. Визначте проблеми і поставте задачі, які педагогіка може вирішити найближчим часом.
2. Опишіть основні форми методичної роботи в школі.
3. Накреслити схему, що відображає структуру управління освітою в Україні.
4. Підготуйте питання до дискусії на тему: «Проблема полягає не у сприйнятті нових ідей, а у відмові від старих уявлень» (Джон М. Кейнс.)
5. Скласти термінологічний словник з тем змістового модуля III.

Модуль 2. Методика виховної роботи

Тема: Суть процесу виховання. Сучасні підходи до виховання.

1. Складові компоненти виховного процесу.
2. Зміст виховання школярів у Національній програмі виховання дітей та учнівської молоді в Україні.
3. Скласти таблицю «Сучасні підходи до виховання»

Тема: Інтерація як методична інновація.

1. Дві групи інтерактивних технік як складових елементів інтерактивних технологій.
2. Загальні правила роботи в малих групах.
3. Структура тренінгового заняття.
4. Орієнтовний план проведення тренінгового заняття.

Тема: Особливості організації проектної діяльності учнів у позаурочний час.

1. Тематика позаурочних проектів.

2.Розробка учнівського проекту (тема за власним вибором).

Критерії оцінювання самостійної роботи		Кількість балів
1.	Своєчасність виконання роботи	1
2.	Презентація роботи (оригінальність, логіка викладу, чіткість, доказовість)	2
3.	Різноманітність використаних джерел	2

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань студентів здійснюється після вивчення 1 та 2 блоку теоретичних знань у письмовій (комбінованій) формі й передбачає виконання тестових завдань різного типу та розв'язування завдань кейсів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Умови допуску: активна робота на семінарських заняттях, виконання усіх завдань до самостійної роботи, успішне виконання усіх модульних контрольних робіт (не нижче 15 балів за кожен модуль)

Форма проведення: письмова.

Тривалість проведення: 90 хвилин.

Максимальна кількість балів: 40 балів.

Критерії оцінювання:

Оцінка	Критерії оцінювання
40-35	Повне та глибоке знання матеріалу, вияв креативності у розумінні і використанні набутих знань та умінь
34-32	Вияв повних, систематичних знань із дисципліни. Але у відповіді студента наявні незначні помилки
31-24	Вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхова обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою.
23 – 0	Відповідь під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Роль учителя у суспільному розвитку. Функції учителя. Основні вимоги до особистості педагога.
2. Предмет і завдання педагогіки. Основні категорії педагогіки.
3. Джерела розвитку педагогіки. Структура педагогічних наук.
4. Методи науково-педагогічних досліджень.
5. Розвиток і формування особистості. Біологічне і соціальне у розвитку людини.
6. Роль спадковості у людському розвитку. Проблема успадкування спеціальних задатків, інтелектуальних і моральних якостей.
7. Вплив середовища на розвиток особистості.
8. Роль виховання у розвитку людини і формуванні її особистості.
9. Активна діяльність особистості як фактор її розвитку.
10. Вікова періодизація дітей.
11. Сутність, завдання, основні категорії дидактики. Зв'язок дидактики з іншими науками.
12. Сутність процесу навчання. Головні компоненти навчального процесу.
13. Функції та рушійні сили навчального процесу.
14. Структура процесу учіння (основні етапи засвоєння знань учнями).

15. Сутність закономірностей, принципів та правил навчання.
16. Основні закономірності процесу навчання.
17. Принцип науковості навчання. Шляхи його реалізації.
18. Принцип систематичності і послідовності навчання. Шляхи його реалізації.
19. Принцип наочності навчання. Шляхи його реалізації.
20. Принцип доступності навчання. Шляхи його реалізації.
21. Принцип свідомості та активності навчання. Шляхи його реалізації.
22. Принцип міцності засвоєння знань, умінь, навичок. Шляхи його реалізації.
23. Принцип врахування індивідуальних особливостей учнів у навчанні. Шляхи його реалізації.
24. Принцип емоційності навчання. Шляхи його реалізації.
25. Принцип зв'язку навчання з практичною діяльністю. Шляхи його реалізації.
26. Сутність і завдання змісту освіти.
27. Види та рівні освіти.
28. Нормативні документи змісту освіти.
29. Сутність методів, прийомів і засобів навчання.
30. Класифікація методів навчання.
31. Методи навчання за джерелом знань.
32. Методи навчання за характером логіки пізнання.
33. Методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності учнів.
34. Вибір методів навчання.
35. Форми організації навчання, їх становлення.
36. Класно-урочна форма організації навчання.
37. Вимоги до сучасного уроку в школі.
38. Типи уроків, їх структура.
39. Позаурочні (допоміжні) форми організації навчання.
40. Підготовка учителя до уроку.
41. Спостереження й аналіз уроку.
42. Функції аналізу й оцінки знань, умінь, навичок учнів.
43. Види та методи контролю знань, умінь і навичок учнів.
44. Оцінка знань, умінь і навичок учнів.
45. Мета і завдання виховання.
46. Закономірності, рушійні сили та фактори процесу виховання.
47. Структура процесу виховання та його особливості.
48. Принципи виховання.
49. Поняття методу, прийому і засобу виховання. Класифікація методів виховання.
50. Методи формування свідомості особистості.
51. Методи організації діяльності і формування поведінки.
52. Методи стимулювання поведінки і діяльності.
53. Педагогічні умови використання методів виховання.
54. Колектив, його ознаки, функції. Види і структура дитячого колективу.
55. Стадії розвитку дитячого колективу.
56. Шляхи згуртування дитячого колективу.
57. Функції, напрямки і форми роботи класного керівника.
58. Робота класного керівника з вивчення учнів, з організації та проведення позакласної виховної роботи.
59. Моральне виховання: завдання, зміст, шляхи і засоби.
60. Розумове виховання: завдання, зміст, шляхи, засоби і методи.

61. Естетичне виховання: завдання, зміст, шляхи, засоби і форми.
62. Фізичне виховання: напрямки, засоби і форми.
63. Трудове виховання: завдання, принципи, шляхи, засоби та методи.
64. Сім'я як соціальний інститут суспільного розвитку. Функції сім'ї.
65. Вимоги до батьків.
66. Форми роботи класного керівника з батьками учнів.
67. Поняття системи освіти, її структура.
68. Принципи освіти в Україні.
69. Педагогічний менеджмент в Україні.
70. Управління закладами загальної середньої освіти

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

Семестр	Семестр І									
Модулі	Змістовий модуль І							Змістовий модуль ІІ		
Назва модуля	Загальна педагогіка							Методика виховної роботи		
Теми лекцій	Педагогіка як наука. Методи науково-педагогічного дослідження.	Процес навчання та його принципи.	Форми, методи і засоби навчання.	Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів.	Домашня навчальна робота учнів. Диференційоване навчання в школі.	Освіта в сучасному суспільстві: стан і тенденції	Управління освітою в Україні. Педагогічний менеджмент.	Теоретичні основи організації процесу виховання.	Методичний інструментарій виховної діяльності педагога. Майстерність педагога у виховній взаємодії.	
Бали лекції	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Бали практичні	11	22		22		11	11	22	22	22
Теми практичних занять	Педагогіка і сучасність	Дидактика		Методи навчання та їх оптимальний вибір		Система контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів	Диференційоване навчання	Сучасні підходи до виховання. Система виховної роботи у школі.	Інтерактив як методична інновація. Методика підготовки і проведення інтерактивного виховного заняття.	Особливості організації проектної діяльності вихованців у позаурочний час.
Самостійна робота	105							45		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1-3 75							Модульна контрольна робота 4 25		
Семестровий контроль	30 год. (іспит-40 балів)									

8. Рекомендована література

Основна

1. Аймедов К.В. Загальна педагогіка та історія педагогіки : підручник / К.В. Аймедов, В.В. Бабієнко, В.А. Бабієнко, В.В. Сторож. — К.: Видавничий Дім «Слово», 2014. — 352 с.
2. Державний стандарт повної загальної середньої освіти. - <http://iitzo.gov.ua/serednya-osvita/pro-viddilennya-zmistu-zahalnoji-serednoji-osvity/normatyvno-pravova-baza-pochatkovoji-osvity/>
3. Закон України "Про вищу освіту" 1.07.2014р. // <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/110-zakon-ukrayiny-pro-osvitu>
4. Кучерявий О.Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навчальний посібник / О.Г. Кучерявий. -К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. —440 с.
5. Максименко В.П. Дидактика : курс лекцій / В.П. Максименко. Хмельницький : ХМЦНП, 2013. — 223 с.
6. Нова українська школа. / Концептуальні засади реформування середньої школи. Кол-в авторів: Гриневич Л., Елькін О., Калашнікова С., Кобернік І., Ковтунець В. та ін. — К., 2016. — 33с.
7. Освітні реформи : місія, дійсність, рефлексія : [моногр.] / за ред.:В. Кремень, Т. Левовицький, В. Огнев'юк, С. Сисоєва. — К. : Едельвейс, 2013. — 460 с.
8. Педагогіка: практикум: навч. посіб. / Г. Х. Яворська, О. П. Ноздрова ; за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. Г. Х. Яворської. - Одеса : Букаєв Вадим Вікторович [вид.], 2014. - 169 с.

Додаткова

1. Аббас Н.О. Роль та місце громадянської освіти в демократичному вихованні підростаючого покоління. / Н.О. Аббас //Виховна робота в школі. — 2012. — №2. — С.37 — 38.
2. Акпинар Л.Е. Інтерактивні технології навчання в початковій школі: Навчальний посібник / Л. Е. Акпинар. — К. :Видавничий Дім «Слово», 2014. — 288 с.
3. Василевич Л.Ф. Прийняття рішень за умов конфлікту та невизначеності середовища : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Л.Ф. Василевич, І.І. Юртин. — К. : [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2013. — 128 с.
4. Виховна робота у вищих навчальних закладах: Науково-методичний збірник. Спеціальний випуск: / Колектив авторів Національного університету харчових технологій, Інститут психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України. —К.: НУХТ,2013.
5. Внутрішній контроль : робоча книга керівника школи / упоряд. Н. Мурашко, А. Панченко. — К. : Редакції газет з управління освітою, 2013. — 120,с. — (Бібліотека «Шкільного світу»).
6. Внутрішньошкільний контроль та аудит / упоряд.: Наталія Мурашко, Алла Панченко. — К. : Редакції газет з управління освітою, 2013. — 128с.
7. Канішевська Л.В. Теоретичні аспекти формування професійної компетентності майбутнього педагога / Л.В. Канішевська // Теоретико-практичні аспекти виховної роботи в різних соціальних інститутах : зб. наук, пр. — К. :ІПВ НАПН України, 2012. — Кн. 1. — С. 40—48.
8. Організаційна основа освіти та її гуманізація. Реферат. <http://osvita.ua/vnz/reports/pedagog/14861/>

9. Оржеховська В. М. Технології розбудови виховної системи загальноосвітнього навчального закладу : навчально-методичний посібник / В. М. Оржеховська, Т. Є. Федорченко. — Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. — 172 с.
10. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А. А. Мазаракі; худож.-оформлювач І. М. Безрукавий. — Харків: Фоліо, 2014,— 846 с.
11. Петрунько О.В. Молодь та інноваційні технології : перспективи і ризики взаємодії : навч.-метод. посіб. / О.В. Петрунько. — К. : Міленіум, 2013. — 80 с.
12. Спіріна Т.П. Етика соціально-педагогічної діяльності : навч.-метод. посіб. / Т.П. Спіріна. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. — 247 с.
13. Фізеші О.Й. Педагогіка: Основи педагогіки. Дидактика. Теорія та методика виховання. Школознавство: Навчальний посібник / О.Й. Фізеші.- К.: Кондор-Видавництво, 2013.- 390 с.
14. Фоменко Н.А., Скрипник М.І., Фатхутдінова О.В. Правова педагогіка :Навчальний посібник.— Херсон: Олді-плюс, 2015. — 326с.
15. Формування професійної культури керівника навчального закладу в сучасному освітньому середовищі: зб. матеріалів / укл. М. О. Стащенко. — Луцьк : ВІППО, 2015. — 148 с.
16. Хоружа Л.Л., Співакова І.Б. Професійна діяльність учителя крізь призму педагогічної інноватики. // Зб. наук. праць «Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка.» - К.: Київ. Ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. - №25. — С. 34-39.

ДОДАТОК

до робочої програми навчальної дисципліни

ПЛАНІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Модуль 1. Педагогіка: Загальна педагогіка

Практичне заняття 1

Тема: Педагогіка і сучасність

Завдання

1. Скласти план-схему відповідей до кожного питання семінару, користуючись рекомендованою літературою;
2. Розробити презентаційний проект на тему “Роль педагогіки у систем наук про людину”; використовуючи матеріал лекції “Методи педагогічних досліджень”;
3. Розробити опитувальник студентів щодо покращення якості освіти у Вашій групі;
4. Провести категоріальний аналіз понять педагогіки: “виховання”, “навчання”, “освіта”, “розвиток”, “формування”; охарактеризувати систему педагогічних наук (таблиця);
5. Розкрити зв'язки педагогіки з іншими людинознавчими науками (графік).

Практичне заняття 2-3

Тема: Дидактика

Завдання

1. Скласти план-схему відповідей до кожного питання семінару, користуючись рекомендованою літературою;
2. Розробити презентаційний проект на тему “Зміст сучасної освіти”;
3. Використовуючи матеріал лекції “Процес навчання та його принципи”, розробити дидактичні завдання щодо вивчення дисципліни “Педагогіка” у Вашій групі;
4. Охарактеризувати фактори, що впливають на формування змісту шкільної освіти;
5. На основі документів про освіту й школу (див. список літератури) накреслити стратегію розвитку змісту освіти в Україні.

Практичне заняття 4-5

Тема: Методи навчання та їх оптимальний вибір

Завдання

1. Скласти план-схему відповідей до кожного питання семінару, користуючись рекомендованою літературою;
2. Розробити презентаційний проект на тему “Інтерактивні методи навчання: сучасні інноваційні проекти”;
3. Використовуючи матеріал лекції “Форми, методи і засоби навчання”, розробити і скласти уніфіковану класифікаційну модель методів навчання;
4. Установити зв'язок між поняттями “метод”, “прийом”, “засіб навчання” (графік);
5. Охарактеризувати словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові методи навчання (таблиця); спробувати визначити умови їх оптимального поєднання (на прикладі); аргументувати доцільність використання інтерактивних методів на уроці.

Практичне заняття 6

Тема: Система контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів

Завдання

1. Скласти план-схему відповідей до кожного питання семінару, користуючись рекомендованою літературою;
2. Розробити презентаційний проект на тему “Рейтингова система оцінювання: переваги і недоліки”;
3. Використовуючи матеріал лекції “Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів”, описати критерії оцінювання навчальних досягнень учнів будь-якої вікової категорії з Вашого фаху (таблиця);
4. Розкрити значення оцінки як мотиву навчання і сутність понять: “оцінювання”, “оцінка”, “відмітка”, “бал”, “облік успішності” (тезаурус);
5. З’ясувати зміст попереднього, поточного тематичного та підсумкового контролю, методи їх здійснення та вимоги до нього.

Практичне заняття 7

Тема: Диференційоване навчання

Завдання

1. Скласти план-схему відповідей до кожного питання семінару, користуючись рекомендованою літературою;
2. Розробити презентаційний проект на тему “Рівні диференціації”;
3. Використовуючи матеріал лекції “Домашня навчальна робота учнів”, розробити і скласти унормований зміст організації процесу виконання домашніх завдань учнями різних вікових категорій (таблиця);
4. Розкрити сутність процесу диференціації освіти;
5. Скласти план дискусійного проекту на тему: “Диференціація освіти: переваги та недоліки процесу”; охарактеризувати процес індивідуалізації навчання учнів під час уроків (навести приклади з власного досвіду).

Модуль 2. Методика виховної роботи

Практичне заняття 1-2.

Тема: Сучасні підходи до виховання. Система виховної роботи у школі.

Завдання

1. Скласти і представити план виховної роботи класу на місяць.

Практичне заняття 3-4.

Тема: Інтерактив як методична інновація. Методика підготовки і проведення інтерактивного виховного заняття.

Завдання

1. Підготувати та продемонструвати роботу тренінгу.

Практичне заняття 5-6.

Тема: Особливості організації проектної діяльності вихованців у позаурочний час.

Завдання

1. Презентація учнівських проектів.